

vanskeligt, at Eder blev indskrænket ved en almindelig Lovbestemmelse; men saalænge den edelige Tilfikkning forlanges i saa mange andre borgerlige Forhold, vilde Udeladelsen her indeholde en Opfordring til Vedkommende om, at det var Noget, de ikke behøvede videre at bryde sig om; thi naar Lovgivningen vil have Noget alvorligt overholdt, seer man altid, at den forlanger Ed. Den Taushedspligt, der paaligger Vedkommende, maa efter min Formening stilles mellem de helligste Pligter, man paalægger Vedkommende. Noget ganske Andet var det, hvis Eder i det Hele blev betydelig indskrænket. I saa Fald vilde jeg heller ikke have Noget derimod her. Man kunde tillige tænke sig, at der blev fastsat Straf for at bryde en Tilfikkning, der var afgivet paa en vis høitidelig Maade, uden at det netop var Ed, og saa vilde jo derved indtræde en Vættelse i mangfoldige Tilfælde. Det vilde staae aldeles i Møjskrid med vor Lovgivning i det Hele og svække Bevistheden hos dem, der skulle iagttage Tausshed, om de kunde slippe med et skriftligt Tilfagn uden videre. Jeg skal forøvrigt være enig med den ærede Forslagsstiller i, at det er af det Onde, at det er nødvendigt at forlange Ed og at det burde være Ja, Ja og Nei, Nei.

Drejer: Jeg kan ikke være enig med den ærede 2den Landstingsmand for 10de Kredts i, at den Omstændighed, at det er gjennemgaaende i den hele Lovgivning, at Ed benyttes og at Ed bliver brugt i saa mange andre Tilfælde, taler til Styrke for ogsaa at benytte Ed i dette Tilfælde. Jeg troer tværtimod, at den Erfaring, man ved det Bestaaende, med Hensyn til Eds Afleggelse, har vundet, snarere maa lede til den Overbeviisning, at man bør søge idetmindste ikke at udvide de Tilfælde, hvor Ed tilstedes og forlanges. Jeg troer, at Erfaringen har lært, at den hyppige Anvendelse af Ed medfører mange heftelige Tilfælde og svækker den Agtelse for Eder, uden hvilken denne ikke virker, som den skal virke, og jeg mener derfor, at det vilde være heldigt, om man i nærværende Tilfælde undlod denne Bestemmelse om Edsforpligtelse og antog det stillede Endringsforslag. Det forekommer mig, at derved i alle Tilfælde Intet vilde tabes; thi en

skriftlig Forsikkning vil — troer jeg — i paagjældende Tilfælde virke ligesaa stærkt som en edelig Forsikkning. Man maa derhos huske paa, at det er særegne Forhold, det her kommer an paa, Forhold, hvor det maaftes i flere Tilfælde kan være særdeles vanskeligt at skjælnes aldeles klart, hvor Grændsen for Taushedspligten er. En saa absolut Tausshed, der gjør det aldeles umuligt at komme til nogen Kundskab om Vedkommendes Formuestilstand, bliver maaftes i mange Tilfælde en aldeles Umulighed. Men, som sagt, jeg troer, at en skriftlig Forsikkning i dette Tilfælde vil virke ligesaa godt som en edelig Forsikkning, og mener derfor, at det vilde være hensigtsmæssigt at vedtage Endringsforslaget. Jeg skal stemme derfor.

Boesen: Med Hensyn til den ærede 2den Landstingsmand for 10de Kredts Udtaleselse om, at det undrer ham at see dette Forslag fremkomme nu og af mig, da det har været under Omtale i Udvalget og der var falben, skal jeg bemærke, at det er ganske rigtigt, at det i Udvalget opgaves, men idetmindste et af Udvalgets Medlemmer ved ogsaa, hvor nødig jeg opgav at stille det som Minoritetsforslag. Ved anden Behandling blev jeg imidlertid overbevist om, at jeg ikke vilde opfylde min Pligt, dersom jeg ikke fremkom med Forslaget. Det er Grunden, hvorfor jeg har stillet det, og dermed troer jeg at have gjort, hvad jeg var forpligtet til. Er min Anskuelse ubetinget rigtig, er jeg overbevist om, at Forslaget bliver vedtaget, i modsat Fald, dersom det forkastes, maa jeg vel have Uret.

Ordføreren: Jeg haaber ikke, at den ærede sidste Taler antager, at jeg vilde drage hans Net til at stille Forslaget i Tvivl. Jeg urgerebe kun, at det ikke var overseet i Udvalget, men at det tværtimod var drøftet der og at — i Resultatet — Udvalget acquiescerede ved Lovforslagets Bestemmelse. Hvor meget der end kan anføres for den Anskuelse, som af 2 ærede Landstingsmænd er gjort gjældende, da gjælder den i en vis Forstand mindre om denne Sag end om mange andre. En saadan Reform maatte dernæst stee ved en almindelig Lov, der ikke nøjedes blot med at forandre det